Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 20. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 27-го СІЧНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 27, 1979 No. 20. VOL. LXXXVI.

У КОНҐРЕСІ ЗСА ВІДЗНАЧЕНО РОКОВИНИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ І СОБОРНОСТИ З УЧАСТЮ БАГАТЬОХ ЗАКОНОДАВЦІВ І ГРОМАДСЬКИХ ДІЯЧІВ

В Гамілтоні помер св. п. Гнат Поворозник, визначний громадський діяч у Канаді

Гамілтон, Канада. — У четвер, 25-го січня тут помер на 83-му році трудолюбивого життя, сповненого невсипущої громадської діяльности св. п. Гнат Поворозник, відомий діяч у Канаді, куди він прибув у 1927-му році з Галичини. Покійний був не тільки видатною особистістю у бизнесовому світі, діячем Української Стрілецької Громади, Українського Національного Об'єднання (УНО), президентом Видавничої Спілки „Новий Шлях", засновником та президентом м'ясної фірми „Ессекс Пакерс Лимитед", але також великим меценатом на українські цілі. За заслуги для Української Католицької Церкви Папа Іван XXIII наіменував Гната Поворозника лицарем Ордену св. Григорія, почесним відзначенням Ватикану.

Гнат Поворозник

Про вагу Гната Поворозника в господарському секторі Північної Америки вказує його членство в ряді господарсько-економічних установ двох сусідніх держав: Американської Асоціяції керівників підприємств у Ню Йорку й ряду інших американських установ та в Раді м'ясних підприємств в Торонто, Гамілтоні й інших місцевостях.

Гнат Поворозник, здобувши початкову освіту в рідному селі Жовтавці біля Львова, а середню у Львові, загартований в боях на австрійських фронтах Першої світової війни в 1914-1918 рр., а опісля в Українській Галицькій Армії, з якою перейшов увесь героїзм і трагедію Українських Визвольних Змагань, — вмів переможно виходити з усіх трудних ситуацій і цій загартованості треба частинно завдячувати його успіхи на господарському і громадському відтинках серед української спільноти на американському континенті. Покійний Гнат Поворозник не раз повторював за відомим винахідником Едісоном, що успіх у кожній праці треба завдячувати одному відсоткові таланту і 99 відсоткам мозольної праці. Таким був Покійний в ранніх роках і таким залишився до кінця свого життя.

Св. п. Гнат Поворозник осиротив дружину Анну, три доньки — Юлію, Меланію і Ольгу та сина Ілька з родинами й дальшу родину, небагатьох уже залишених при житті товаришів зброї та велику українську громаду по обидвох боках океану.

В часі коли пишемо цю інформацію ще не було відомо коли відбудуться похоронні відправи. Покійний був членом Українського Народного Союзу у 462-му Відділі.

ЛЮДСЬКІ Й НАЦІОНАЛЬНІ ПРАВА БУЛИ ГОЛОВНОЮ ТЕМОЮ ЦЬОГОРІЧНИХ СВЯТКУВАНЬ У ВАШІНҐТОНІ

Вашінгтон. — Біля 45 американських законодавців і понад 100 представників різних українських громадських установ і організацій з околиць цього столичного міста та з Ню Йорку, Філядельфії й інших місцевостей, серед них багато активістів середнього і молодшого покоління, — взяли участь у відзначенні 61-их роковин проголошення незалежности України і 60-річчя Акту Соборности, яке відбулося тут в приміщеннях Конгресу ЗСА в середу 24-го січня. Спонзорами цьогорічних святкувань були республіканський конгресмен з Ілліной Філіп Крейн і демократичний конгресмен з Коннектікату Крістофер Додд, а організацією займались місцевий Відділ та Інформаційне Бюро УККА. Деякі із понад 60 раніше зголошених законодавців не могли прибути на відзначення у пізніх пополудневих годинах з уваги на наглі справи в Конгресі. Серед присутніх на прийнятті-зустрічі були рівнож представники інших етнічних груп та кількох закордонних амбасад.

Згідно з довголітньою традицією, програму дня започаткував о. шамбелян Володимир Паска молитвою в наміренні американського й українського народів, що її він відмовив в пополудневих годинах під час сесії в Палаті Репрезентантів. Повний текст молитви о. Паски в перекладі на українську мову звучить:

„Всемогучий Боже, благослови нашого достойного Президента і світлий Конґрес, які поділяють відповідальність за владу, щоб їх зусилля завершились миром і стабільністю в цілому світі.

Засилаючи молитви за З'єднані Стейти, ми рівнож просимо про добробут для українського народу, проголошення волі якого 61 рік тому відзначило прагнення свободолюбного християнського люду поділяти блага демократії. Пошана індивідуальної свободи і визнання Твого божественного існування є невід'ємно поєднані зі стремліннями України.

Ми молимося за здійснення цього при помочі Твоєї всесильности і безмежного милосердя для людства."

Зустріч-прийняття започаткував коротким словом президент УККА проф. д-р Лев Добрянський, який привітав американських законодавців і гостей, відмічуючи, що цьогорічні святкування роковин встановлення Української Державности проходять в дусі сучасної боротьби українського народу за волю й незалежність, тобто за свої національні права, які є найбільш основними з усіх прав людини. Вказуючи на постійні арешти і засудження українських та інших неросійських дисидентів, д-р Добрянський ствердив, що комуно-московський імперіялізм старається зламати національні рухи опору, які є найбільшою загрозою для Москви. Нав'язуючи до промови президента Джіммі Картера про „стан юнії", д-р Добрянський заявив, що Америці непотрібні „нові основи", бо вони були встановлені 202 роки тому, натомість потрібно „нового усвідомлення", зокрема щодо поневолених Москвою народів та експансивної політики Кремля. Американські українці будуть прямувати до такого „нового усвідомлення".

Конґресмен Додд, нав'язуючи до питання прав людини, вказав на їх постійне порушення совєтськими властями. Хоча американський нарід втішається всіма правами, говорив конґресмен Додд, „ми не сміємо забувати про це, що діється в Совєтському Союзі".

Конґресмен Крейн, який вже зголосив свою кандидатуру на становище Президента ЗСА, заявив, що єдиною запорукою миру в світі є право на самовизначення всіх народів. Такого „миру", який тепер є в Україні — нам непотрібно, сказав конґресмен Крейн. Він опісля представив присутнім свою дружину Арлін, якої дідо народився в Україні.

„Найбільш важливим словом в англійській мові, крім слова Бог, — це свобода", — заявив сенатор Стром Тирмонд, додаючи, що найбільшою загрозою для свободи є Совєтський Союз.

З короткими промовами ще виступили: сенатори Річард Швайкер з Пеннсильвенії, Пол Сарбейнс з Меріленду, конґресмени Вілліям Ґрін з Ню Йорку, Реймонд Ледерер і Майкл Маєрс з Пеннсильвенії, представник конґресмена Тобі Моффет, Віллі Блеклов, та представник китайсько-американської громади Гам Ліг-ву. Всі вони виявили основне знання української проблематики та висловили піддержку стремлінням українського народу до волі й незалежности.

Серед присутніх законодавців були ще: сенатори Роберт Дол з Кензасу, Чарлс Персі з Ілліной, Ед Зорінскі з Небраски, Гаррісон Шмітт з Ню Мексико, Гаррісон Вілліямс з Ню

(Закінчення на стор. 3)

Під час зустрічі в Конґресі ЗСА (зліва): мгр Теодор Царик, конґресмен Джон Фарі, проф. д-р Лев Добрянський, конґресмен Ларрі Вінн та інж. Юрій Нестерчук.

Конґресмен Лестер Волфф з Ню Йорку (третій зліва) в товаристві українських представників (зліва): п-і Галі Гірняк, д-ра В. Душника, ред. А. Драґана, мгра В. Базарка і д-ра Р. Барановського.

Конґресмен Філіп Крейн з дружиною і конґресмен Крістофер Додд, співспонзори зустрічі.
(Фота світлив ред. І. Длябога)

АРЕШТ БОРЦЯ ПРОТИ ПСИХУШОК В УКРАЇНІ

(УЦІС). — У чернівцях органи КҐБ заарештували 8 грудня м. р. Йосипа Самуїловича Зисельса. Його обвинувачено у розповсюдженні літератури, що нібито кидає „наклепи" на СССР (стаття 187-1 Карного кодексу УССР).

Це обвинувачення несе за собою 3 роки тюрми. Арешт слідував по обшуку хати Зисельса, який КҐБ перевело 10 листопада м. р. Аґенти КҐБ знайшли матеріяли про багатьох політичних та релігійних нескорених, ув'язнених у тюремних психіятричних лікарнях („психушках") в Україні.

Вже від довшого часу Зисельс намагався допомогти нескореним у „психушках" в Україні. Від початку 1977 року він став активним у русі опору, підписав серію листів протесту. Він так само підтримував зв'язки з Українською Групою Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод, та з Комісією по вивченню психіятричних зловживань, хоч не був формально членом цих груп.

Аґенти КҐБ переслідували Зисельса вже довший час. Весною 1976 року його мешкання було піддано обшукові, а 12 грудня 1976 року в часописі „Радянська Буковина" була надрукована наклепницька стаття проти Зисельса. Так само в травні 1976 року органи окупаційної влади перевели допит знайомої Зисельса, що приїхала з Москви, під час якого аґенти домагалися інкримінуючих інформацій щодо одної подорожі Зисельса до Москви.

Йосип С. Зисельс народився у Чернівцях у 1946 році. Він отримав диплом фізика від Чернівецького університету в 1970 році. Працював він при місцевій телевізійній станції. Його дружина Ірина є теж фізик, але тепер безробітня. Зисельси мають двох синів, восьмирічного і півторарічного.

Дружина Зисельса Ірина працювала вчителькою фізики у середній школі в Чернівцях, але її звільнено в зв'язку з арештом її чоловіка. Батько Зисельса помер у 1970 році, а його мачуха працює лікарем на станції швидкої медичної допомоги.

Брітанська організація „Кампанія проти психіятричних зловживань для політичних цілей" гостро запротестувала проти переслідування Зисельса.

Отже терор в Україні проти нескорених не тільки не вгамовується, а навпаки ще далі поглиблюється, досягаючи усе нові прошарки населення України.

У Торонті буде багатомовна телевізійна станція

Торонто. — Після старань, що тривали більше ніж рік, Ден Януцці, канадець італійського походження, отримав від Канадського радіо і телевізійної Комісії дозвіл заснувати в Торонто телевізійну станцію для передач у різних мовах.

Ден Януцці надіється, що його телевізійна станція буде закінчена на початку 1980 року. У перших місяцях вона буде передавати програми в 24-ох етнічних мовах, а згодом передачі будуть в 32-ох мовах. Лише 40% передач можуть бути в мовах англійській, французькій і індійській, а 60 відсотків — згідно з домовленням — мусять бути в інших мовах.

Ден Януцці, який є власником ресторану в Торонто, вже давніше заснував італійський щоденник в Торонто „Корієр Канадесе" та є продуцентом етнічних радієвих програм в 12 мовах (в тому й українській) для радіостанції СІТУТВ. Тепер він є президентом „Малтилингюал Телевіжен Лтд." Аплікацію на цю саму телевізійну станцію вніс був також Леон Коссар та ще одна компанія.

НТШ і ТУП започаткували другий цикл доповідей

Ню Йорк (В. К.). — У середу 24 січня ц. р. Правнича Комісія Історично-Філософічної Секції Наукового Товариства ім. Шевченка і Товариство Українських Правників ЗСА започаткували другий цикл доповідей правничого характеру (перший цикл відбувся минулого року) доповіддю проф. д-ра Ю.Фединського п. з. „Хто є власником землі української РСР?" Через дуже тяжкий стан здоров'я, доповідач не зміг приїхати, тому його доповідь прочитав проф. д-р Я.Падох, голова НТШ, який відкрив цей цикл в імені НТШ і ТУП.

Перед доповіддю, проф. д-р Я. Падох, вшановуючи заслуги проф. д-ра Ю. Фединського, познайомив присутніх з його життям і працею. Маґістер права від 1934 року (цей науковий ступінь він отримав на Львівському університеті), проф. д-р Ю. Фединський, який практикував уже до війни і був у цей час головою Відділу адвокатських аплікантів при Союзі Українських Адвокатів, завер-

(Закінчення на стор. 3)

Прикладний організатор УНС

Члени Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу (зліва) — головний секретар В. Сохан, головний організатор Василь Оріховський, головний предсідник д-р І. Флис і головний касир пані Уляна Дячук, вручають золотий годинник головному контролерові УНС мгрові Іванові Геврикові, секретареві 455-го Відділу за 10-річне членство в Клюбі Заслужених Союзовців і видатну організаційну працю.

Папа Іван Павло II прийняв на авдієнції Ґромика

Рим. — У середу, 24-го січня ц. р., Папа Іван Павло II прийняв на авдієнції міністра закордонних справ СССР Андрея А. Ґромика. Офіційні чинники Ватикану, як і совєтські дипломати підкреслювали важливість цієї авдієнції з уваги на співпрацю Церкви з державою в Східній Европі. Як інформують про це офіційні чинники — зустріч ця відбулася з ініціятиви совєтського уряду.

Вважають, що беручи до уваги особу Папи, а зокрема його походження, він якщо цього хотів би, міг би внести зміни на більш популярну настанову до комуністичних урядів і то не тільки в Польщі, але також в інших країнах Східньої Европи, заселених великим числом населення римо-католицького віровизнання, таких, наприклад, як: Чехо-Словаччина, Мадярщина, Східня Німеччина і навіть Литовська ССР, єдина совєтська республіка з великою кількістю католиків.

Під час авдієнції заторкнено питання релігійної свободи, прав людини, а також заплановані Папою відвідини Польщі в травні цього року. Відомо, що при різних нагодах Папа звик був казати, що „Дні Мовчазної Церкви проминули", а також, що він намовляв духовенство як на Сході, так на Заході, щоб проповідуючи з амвону священики вживали слово „свята свобода", як релігійну доктрину. Все це тривожить Москву, бо як подають з офіційних джерел, комуністичні дипломати висловлювали своє бажання уникнути тертя з Ватиканом. Як в дальшому інформують, Папа вважає, що відносно добрі зовнішні відношення поміж Москвою і Ватиканом не мають виглядів на успіхи, бож далі немає лібералізації і позитивної настанови держави до церковної спільноти — єобмеження в справі навчання релігії та активностей Церкви.

У Західній Німеччині продовжуються арешти шпигунів

Карльсруе, Західня Німеччина.—Службовці західньонімецької поліції заарештували ще двох підозрілих комуністичних аґентів у Західній Німеччині. Таким чином, кількість комуністичних шпигунів, виявлених на основі документації про шпигунську діяльність, привезену з собою старшиною східньонімецької розвідки, становить шість осіб. Представник федеральної прокуратури, нарешті, подав прізвище східньонімецького перебіжчика: Вернер Штіллер. Також він повідомив про те, що підозрілий в шпигунстві Іоганнес Коппе з дружиною втік ще перед тим, як поліційні службовці прийшли його арештувати. Працівники державної служби безпеки пояснюють це тим, що частина документації, яку передав східньонімецький службовець розвідки, була зашифрована, а тому треба було більше часу, щоб її розшифрувати. Це дало можливість до втечі комуністичного шпигуна з Гамбургу, який працював у відділі реклями компанії, що займалася будівлею атомових реакторів. Офіційні чинники твердять, що він не мав доступу до секретних інформацій.

Західньонімецькі поліційні чинники повідомили, що одному із п'ятьох заарештованих вдалося втекти з поліційного авта після того, як з ним відбулося переслухування. Він називається Райнер Фюеллє, працював бібліотекарем атомового дослідчого центру в Карльсруе, який, як тепер виявляється, був службовцем східньонімецької розвідки і займався шпигунством в ділянці важкої індустрії в Західній Німеччині.

Управління федеральної прокуратури повідомляє, що на основі інформацій, які доставив перебіжчик із східньонімецької розвідки, мабуть будуть нові арешти.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ВШАНУЮТЬ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА СЛІПОГО

Озон Парк, Н. Й. (Р. К.). — Відділ за патріярхальний Устрій УПЦеркви в Озон Парку, влаштовує в неділю, 28-го лютого 1979 року в церковній залі, о годині 3:30 по полудні Академію для відзначення 87-річчя уродин і 40-річчя хіротонії Їх Блаженства Патріярха Йосифа І. Доповідь про життєвий шлях Ювілята виголосить о. крилошанин Л. Мудрий.

Весь дохід призначений на Патріярший Фонд. Докладна програма буде подана в найближчих тижнях.

ВІДКРИТО ЛІКУВАЛЬНІ ДЖЕРЕЛА НА БОРЩІВЩИНІ

Тернопіль. — У селі Сапогові, Борщівського району, інформує київська „Радянська Україна", — група працівників Одеського інституту курортології, на прохання Міністерства харчової промисловости УССР, приїхала до цього села, і зробивши ляборатoрні дослідження, ствердила лікувальні властивості сапогівської води. Її рекомендують для лікування виразкової хвороби, хронічних колітів, діябету.

ДІТОЧА ЯЛИНКА В ЙОНКЕРСІ

Йонкерс, Н.Й. — В неділю, 28-го січня ц.р., о год. 3-ій по полудні тут в Українському Народному Домі при 301 Палісейд евеню відбудеться Святочна Ялинка з окремою Різдвяною програмою. Після офіційної програми буде перекуска і забава для молоді.

В НЮ ЙОРКУ ПОМЕР СВ. П. ІНЖ. ДМИТРО БАКЕВИЧ-ЩУКОВСЬКИЙ

Асторія, Н.Й. — У четвер, 25-го січня 1979 р. тут помер несподівано у шпиталі „Асторія Дженерал" св. п. інж. Дмитро Бакевич-Щуковський, кол. сотник Української Армії в часі Визвольних Змагань, активний суспільно-громадський діяч.

Панахида у п'ятницю, 26-го січня ц.р., о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Квіна при 35-20 Бродвей в Асторії, а похорон в суботу о год. 9-ій рано на український православний цвинтар св. Андрія в Савт Бавнд Бруку.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Косик, Володимир Левенець, (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії), Зенон Снилик, Василь Тершаковець і Євген Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Дух Крутів

22-го січня 1918 року український народ ІУ-им Універсалом Української Центральної Ради проголосив незалежність, самостійність Української Народної Республіки. У той день, 61 рік тому, національно-визвольні прагнення українського народу перетворилися в дійсність — постала українська держава. Жовто-блакитний прапор замаяв над просторами молодої держави — України.

Тиждень пізніше проти української держави виступила большевицько-комуністична Росія, продовжуючи загарбницьку імперіялістичну політику царської Росії. Червоні загони Муравйова сунули на столицю України. На заклик Української Центральної Ради боронити столицю, перша голоситься українська молодь.

Українська молодь завжди перебувала, на протязі історії, в перших лавах визвольної боротьби свого народу за свободу і за вільне життя у своїй державі.

Учні української гімназії ім. Кирило-Методіївського Братства, Студентський Курінь Січових Стрільців і відділ козацтва вирушили на фронт, щоб боронити Київ від північного сусіда — російсько-большевицького напасника.

29-го січня 1918 року на станції Крути ці юні оборонці хотіли стримати ворога, який був незрівняно чисельніший і перейшов школу „отечественной" війни. Завзято боролися хоробрі юнаки, але стримати переважаючої ворожої сили не могли. Коли ж червоноармійці кинулися на них з криком „ура", молоді лицарі відповіли „Слава Україні". Так закінчився останній акт крутянської трагедії. У полон нікого не брали, ранених добивали. Лише кільканадцять юнаків урятовалося.

Українська молодь під Крутами виявила свій патріотичний запал, свою відданість і вірність державі і принесла своє життя на вівтар батьківщині. Глибоке почуття обов'язку, поєднане з великою любов'ю до України, наказувало в цей момент українській молоді стати в оборону своєї держави, існування якої було загрожене. Саме в тому глибоке розуміння бою під Крутами та його символіки.

У самий день похорону крутян на Аскольдовій могилі Л. Старицька-Черняхівська писала в газеті „Нова рада": „Минуть роки, десятки років, століття — пам'ять про юнаків героїв не згине во вік. Вона світитиме не тільки українцям, всім обраним Богом людям, що покладають життя своє во ім'я ідеї, во ім'я брата свого.

Для нас могила ця лишиться на віки полум'ям віри, вона дала нам незабутнє минуле.

Чуєте? Вона живе і житиме до віку — Вільна, Самостійна Україна".

М. ЩЕРБАК

ГЕРОЇ КРУТ

...Там, над Дніпром, де б'ється хвиля,
Сніги, сніги... Вихрить завія.
Над Києвом вітрюга віє,
Мов дихає пітьма сторіч...
Та світиться майдан Софії. —
Юнацтво, сповнене надії,
Іде до Крут в січневу ніч...

Пішли... І задрижало поле...
Ударив бій — і крик, і кров,
Героїв кров, щоб ти, монголе,
У славен Київ не пройшов!

...Там, над Дніпром, де б'ється хвиля
Де слава їх вінками вкрила,
Відважних лицарів — синів,
Сія Аскольдова Могила,
І душі їх, — незрима сила! —
Благословення до боїв!

Степан Женецький

ЧИ В'ЄТНАМ ПІДЕ НА ДАЛЬШІ ПІДБОЇ?

Блискавична атака в'єтнамців на Камбоджу, цілковите її завоювання у скорому часі на „польській взір" з 1939 року, та насадження там Ганоєм нового, послушного собі лялькового уряду — це вже доконані факти. Політичні коментатори однозгідно твердять, що в'єтнамсько-камбоджська війна, це важлива подія у південно-східній Азії, та що вона може мати великий вплив на дальший розвиток подій не тільки на Далекому Сході, але й на цілу Азію, а навіть на цілий світ.

Обговорюючи цю війну, політичні коментатори застановляються над тим, хто властиво її провадить: в'єтнамці і камбоджці між собою, а чи це воюють між собою росіяни з китайцями руками, чи вірніше, кров'ю в'єтнамців і камбоджців.

Дехто твердить, що в'єтнамсько-камбоджська війна, це відповідь Москви на наближення Китаю з Америкою, та що це погроза в бік Пекіну, мовляв, як ви, китайці, готуєтеся йти разом з американцями проти нас, то ми окружуємо вас з півдня.

Про те, що в'єтнамсько-камбоджська війна, це насправді війна між Москвою і Китаєм, вже раніше твердив дорадник для національної безпеки президента Картера, Збігнєв Бжезінскі, називаючи її „прокси" війною, що означає, що цю війну провадять між собою насправді Москва і Китай. Бжезінскі цілком вірно доказував, що Москва нацьковує свого союзника В'єтнам на Камбоджу, щоб шахувати Китай з півдня, а знову Китай, у своїй власній обороні, допомагає своєму союзникові, Камбоджі. Обидві країни воюють між собою зброєю своїх патронів і проливають кров за їхні інтереси.

Таке твердження Бжезінского заперечували деякі знавці Далекого Сходу, які доказували, що цю війну провадять між собою тільки в'єтнамці і камбоджці та що за ними не стоять ворогуючі між собою великі „опікуни". Ці знавці пояснюють, що причиною війни між В'єтнамом і Камбоджею є історичне ворогування між тими народами.

А що в'єтнамсько-камбоджська війна є насправді війною між СССР і Китаєм, свідчать такі факти: війну цю почали в'єтнамці точнісінько за взором Москви, за яким вона сама поневолювала інші народи. Вибираючись на підбій Камбоджі, в'єтнамці наперед створили у себе, тобто на терені В'єтнаму другий „ляльковий камбоджський уряд", який „попросив" в'єтнамців допомогти йому „визволити" Камбоджу з-під жорстокого режиму Пота. (Що комуністичний режим Пота знеславив себе великими жорстокостями над своїм народом, це правда, і В'єтнам, чи пак, Москва, хитро використала цю обставину для себе; але стоїть питання, чи новий камбоджський уряд, наставлений в'єтнамцями, а насправді, самі в'єтнамці, будуть менше жорстокими супроти камбоджського народу треба сумніватися). Отже в'єтнамці, створивши новий „визвольний" камбоджський уряд і розуміється, камбоджську „визвольну армію", до якої пішло невеличке число камбоджських втікачів, пішли регулярною армією „визволяти", а властиво заводити свої, а насправді російські, порядки у цій країні.

Це все точнісінько нагадує спосіб завоювання Москвою України в 1918-1919 роках. Щоб не виглядало, що Москва силою завойовує Україну російські комуністи-імперіялісти наперед створили у Харкові „український радянський уряд", а тоді, розуміється на його прохання, дають йому в допомогу свої війська, і йдуть „визволяти" Україну з-під законного українського уряду. У подібний спосіб російські комуністичні імперіялісти „визволяли" й інші неросійські народи, що після революції 1917 року були побудували свої незалежні держави. За цим взором Москва встановляла послушні собі режими і після другої світової війни у Польщі, Румунії, Болгарії й інших сателітах.

Виринає питання, чи в'єтнамці, маючи такий великий успіх у Камбоджі, під'юджувані Москвою, не захотять підкорити собі, а насправді Москві, увесь Індо-Китай, тобто Камбоджу і Лаос, наставляючи там такі самі лялькові, послушні їм уряди"? А історія В'єтнаму говорить, що в'єтнамці увесь час усе пхалися на південь; вони теж завалили велику Камбоджську імперію, що раніше називалася Велика Хмер, до складу якої входив весь сьогоднішній В'єтнам: в'єтнамське місто Сайгон було колись камбоджським рибацьким селом. З тих історичних причин камбоджці чують до в'єтнамців велику ненависть. Знов же в'єтнамці вважають камбоджців не цивілізованими дикунами.

В'єтнамці правдоподібно тому пішли війною на Камбоджу, бо боялися, щоб її теперішні володарі не виховали молоде покоління камбоджців на великих ненависників В'єтнаму, з якими було б пізніше трудно воювати.

Хоча в'єтнамці, які мають під сучасну пору *(Закінчення на стор. 4)*

Р. Левін

ДЕСЯТИЛІТТЯ КАТАСТРОФИ

[2]

Недалекоглядність Сталіна,що,бажаючи змінити це становище не задовольнився певною можливою фінляндизацією прикордонних держав, але намагався брутально втручатися в їхнє внутрішнє життя знаряддям соціялістичного міту універсального і більш надійного, на його думку, ніж міт слов'янський, стала причиною безперервних труднощів для Москви. Соціялістичний міт з його антизахідною спрямованістю безперечно є дуже зручний для зовнішньої політики Москви.З позиції цього міту, наприклад, Франція — активний прихильник і помічник в утворенні незалежної Чехо-Словацької республіки — і інші культурно розвинені і економічно могутні країни Заходу — це „імперіялісти", „вороги", союз з якими — табу, а від яких можна ізольовувати країну під проводом ідеологічної боротьби.

Все ж нав'язування соціологічного міту іншим народам було нерозумною політикою.Це власне була спроба русифікації тих народів тому, що соціялістична система запроваджена в Росії, потім руками росіян і спираючись на їхні пересуди поширювалася на другі народи: на Україну, Грузію, Прибалтику, нарешті на Східню Европу. Це поширення означало нав'язування іншим народам у всіх сферах, від зовнішніх до внутрішніх відносин, тогочасних поглядів і способу життя росіян.

Ця короткозора експансія Москви, з демократичною традицією в країнах Східньої Европи і Прибалтики, втягнула її в конфронтацію з найглибшими підвалинами національного буття цих народів, в якій кожна поразка соціялістичного міту стала небезпечною для Москви, бо підривала внутрішнє становище советського режиму.

Виявилося, що ті російські насадження зовсім не приживаються на грунті тих країн, включаючи Чехо-Словаччину, хоч вона перед Другою світовою війною мала численну і впливову комуністичну партію. Тривале урядування комуністів у Чехо-Словаччині привело до втрати того високого кредиту, який вони мали перед війною і після війни. Проти соціялістичної централізації утиску свободи, культурно-політичної ізоляції і деградації суспільного життя, в цій країні постали широкі маси населення включно з комуністами.

Здається Москва переконалася, що в Чехо-Словаччині вона не може покластися на жадну масову організацію, яка не була б її ідеологія, на жадну спробу взаємопорозуміння і компромісу між правлячою верхівкою і населенням, щоб затримати ту стабілізацію на яку Москва орієнтується. Москва побачила, що таке взаємопорозуміння веде до зацікавлення верхівки народними проблемами і настроями і тим самим до руйнації режиму, який вона так нерозсудливо нав'язала цій країні. Це друга причина, чому після 1968 року Москва в Чехо-Словаччині пішла шляхом посиленої русифікації в сучасному значенні цього слова, тобто шляхом розпалювання ворожнечі між верхівкою і масами, безперервного погрому культури, масових репресій. Їй потрібний саме режим Гусака, який не має навіть тих національних ознак, що їх мав післяготвальдовський режим і тому є відверто колябрантський і підтримуваний в Чехо-Словаччині тільки совєтськими військами.

Цими діями Москва лише зруйнувала залишки слов'янського міту, залишки симпатій до неї серед чехів і словаків. Але вона безсила запобігти розчаруванню населення Чехо-Словаччини у соціялістичному міті. Правда, ще й досі найпомітніша опозиція в Чехо-Словаччині називає себе соціялістичною. Вона виступає під прапором демократичного соціялізму, доводить соціялістичну спрямованість чехословацького визвольного процесу і твердить, що саме тому совєтська окупація була безпідставною і виявилася для них трагічною несподіванкою. Виглядає, що ця опозиція не відбиває чехо-словацької дійсности в той період кульмінацією якого стала „празька весна" і масова солідарна боротьба населення проти совєтської окупації.

Здається, що загроза совєтського втручання для придушення визвольного процесу весь час стояла на порядку денному в Чехо-Словаччині. Населення перш за все прагнуло демократії і незалежности. Воно прагнуло політичних свобод і вільних виборів, ліквідації керівної ролі компартії, ліквідації централізації в економіці, права вільно визначати місце приватного сектору права вільно визначати зовнішні зв'язки і союзи своєї держави — всього того, чого воно було позбавлене від часів краху Першої республіки з її реальністю і потенціялом розвитку, краху вимушеного іноземною силою. Про це свідчать факти наведені самою соціялістичною опозицією. Ось заклик великої демонстрації учнів середніх шкіл і молодих робітників в Празі в 1966 році: „Хороший комуніст — мертвий комуніст". Ось заклик факультету ядерної фізики на офіційній першотравневій демонстрації 1967 року в Празі: „Все не так". Інший приклад — популярна платформа „2000 слів". Ще один приклад: намір студентів організувати демонстрацію за вихід Чехо-Словаччини з Варшавського пакту, — про це згадує Смрковський — яку тільки енергійним втручанням Празького міськкому КПЧ вдалося відвернути. Загалом не було недостатку в стихійних проявах дійсних настроїв населення.

Замість того, щоб звернутися безпосередньо до цих настроїв і проголосити принцип права народів на вирішення всіх питань свого життя, включаючи вибір будь-якої соціяльної системи, зміни або відмови від неї шляхом вільного народного голосування, замість того, щоб, реалізуючи цей принцип, дати народу вільним голосуванням висловитись відносно найважливіших питань внутрішньої і зовнішньої політики, створивши таким чином низку легальних актів скріплюючих визвольний процес, чехословацька верхівка навпаки намагалася зберегти ідеологічними маніпуляціями панування соціялістичного міту, хоча б тільки в теорії. Ще до окупації вона постійно намагалася стримати населення, натякаючи на можливі ускладнення, то ж не треба було бути політиком, щоб не зрозуміти що саме малося на увазі, бож Москва безперервно вимагала від чехо-словацьких керівників репресій для придушення визвольного руху.

Чи сама чехо-словацька правляча верства не збиралася йти так далеко, як того бажало населення, чи пам'ятаючи угорську трагедію, вона сподівалася уникнути її вислідів гнучким тлумаченням соціялістичного міту, у всякому разі ця верства підривала дух опору соціялістичними ілюзіями, сіючи надію на компроміс з Москвою. Вона зайняла непевне становище між двома реальними силами, на ділі більш зручне для однієї з них — для Москви, і залишилася на цьому становищі і перетворившись на соціялістичну опозицію не позбавившись, здається, жадних зі своїх слабих місць після жорстокої лекції історії.

Виставляючи соціялізм, який би не було, найвищою цінністю, відкидаючи навіть думку про можливість відмови від нього в Чехо-Словаччині, ця опозиція вже не може засуджувати взагалі принципово зовнішню агресію і внутрішні репресії на захист цієї системи. Постає питання, а якщо населення Чехо-Словаччини, переконавшись у перевагах вільної економіки, побажає відмовитись від соціялізму, чи в такому разі „братня допомога" і репресії стають

(Закінчення на стор. 4)

З НАШИХ БУДНІВ

ПОДАРУНОК

(М. В. Понеділкові)

Колись, пригадую, у Старому краю, говорили: „Дай хлопові дзиґарок (т. зн. годинник), то він його за халявою носить". Цю народну мудрість можна подекуди пристосувати й до автора цих рядків. Подарували йому добрі люди гарний наручний годинник, то він, автор, замість носити його на руці й користати з вигоди, тримав його, тобто годинника в хаті, на поличці між книжками й всякими правописними словниками, де той спокійно собі відпочивав, в ролі годинника-емерита.

На питання в справі формальній — чому автор практично не користувався вищезгаданим часоміром — відповідь прозвучить може й трохи дивно, а трохи смішно: автор боявся, щоб йому цього годинника в підземці чи в автобусі не вкрали, або, щоб він сам його не загубив, на якомусь політичному перелазі. І не йшлося в цьому випадку про те, що це був годинник доброї марки, а про те, що це була дорога для автора пам'ятка...

А той годинник, уявіть собі, мав у своєму „характері" щось зі собачої вірности чи прив'язання до людини... Коли, бувало, автор виїжджав на кілька днів з Ню Йорку і брав його з собою на руку, то він, годинник тобто, ніби з великої радости жвавіше зачинав ходити і вказівки крутилися тоді з більшим, так би мовити, ентузіязмом, інколи прибавляючи півгодини часу на добу! А коли автор вертався додому і клав його назад на полицю, між правописні словники, то годинник ще трохи походив, понудив світом, а далі вмовкав, ніби ображений чи загніваний на свого власника, а там і взагалі переставав працювати. А коли ви його занесли до ремонту — до годинникаря, той дивувався, що таке, чого ви трудились до нього надаремне, бож годинничок виглядає, що знаходиться в повному порядку...

Мабуть найдивнішим у цій, подекуди дивовижній історії, є її „шлюсефект", як кажуть німці: що годинничок отой кінець-кінцем таки в автора вкрали, і то не в підземці чи в автобусі, а просто — з хати, з полички з книжками... І автор гірко сумує по цій втраті, бо це була пам'ятка по доброму і незабутньому його другові, Миколі Понеділкові...

Це був даруночок — від нього.

Ікер

В. С-к

ЗАВЖДИ НЕЗЛАМНИЙ

[У 80-річчя д-ра Володимира Горбового]

[1]

В пантеоні найкращих синів української Нації — серед тих, які в жахливій підсовєтській дійсності зуміли десятиліттями зберегти святе полум'я „одержимости" і віри в українську живучість та в кінцевий тріюмф нашої Правди в суверенній державі, — одне з перших місць належить безумовно д-ру Володимирові Горбовому. Побіч молодших віком невгнутих героїв з усіх земель соборної України: Валентина Мороза, Левка Лук'яненка, Юрка Шухевича, Миколи Руденка, Олексія Тихого і сотень інших відомих, а то й невідомих борців за волю України та за кращу майбутність нашого народу, д-р Володимир Горбовий займає чолове місце не тільки з уваги на його похилий вік і відбуте ним 25-річне ув'язнення в совєтських тюрмах і концтаборах, але й тому, що він впродовж 30-ох років, як в ув'язненні так й на так званій „волі", високо держить прапор людської та національної гідности і твердих моральних засад, опираючись тискові совєтських державних органів, які намагаються його зломити.

Своє життєве „вірую" д-р Горбовий чітко з'ясував м. і. також й у знаному „відкритому листі до А. Косиґіна" з 8.УІІІ.1976, поширеному також на Заході,1) такими словами:

„Людина по своїй природі намагається зберігати свою особисту гідність і громадську повагу. Додержання тих вимог обумовлює позицію людини в її оточенні і в цілому суспільстві.

Оці вимоги суспільної моралі я все мав на увазі і ними керувався при всіх моїх починах і моїх діях. Так я держав себе підчас польської окупації західніх земель України в рр. 1919-39. В такий самий спосіб я зустрів і вів себе за часів останнього німецького нашестя на наші землі..."

В'язнений трьома режимами

Народжений 30-го січня 1899 року в підкарпатському місті Долина коло Стрия, Володимир Горбовий відбув військову службу в австрійській армії в ранзі лейтенанта (чотаря); в боях на італійському фронті він стратив одно око на місце якого йому вложено скляне. По розпаді Австро-Угорщини, помимо 100-відсоткової інвалідности, він зголосився до служби в Українській Галицькій Армії, в якій був фронтовим старшиною до скінчення війни.

В грудні 1920 року Горбовий зорганізував і очолив в Долині „Повітову Колеґію" організації, що мала тимчасову назву „Воля" (згодом УВО) і мала на меті вести далі боротьбу з польськими окупантами західньо-українських земель. Арештований поляками осінню 1921 року (по атентаті Федака) і вдруге осінню 1922 року (в часі польських соймових виборів) він відсидів по кілька місяців у львівських „Бриґідках", хоч й не ставав перед судом.

Весною 1923 року Горбовий подався до Чехо-Словаччини і там, на славному Карловому університеті в Празі, почав студіювати правничі науки, покінчивши студії дипломом доктора прав. Повернувшись згодом до Галичини, після необхідної нострифікації диплому на Ягайлонському університеті в Кракові та відбуття практики, д-р Горбовий відкрив власну адвокатську канцелярію в рідному місті Долина; крім професійної практики (часто без гонорару) він ніс матеріяльну і суспільну допомогу бідному сільському населенню, якого долею постійно турбувався.

Коли в червні 1934 року, після вбивства міністра Пєрацького, поляки створили ганебної пам'яті концентраційний табір в Березі Картузькій, д-р Горбовий знайшовся серед перших українських суспільно-політичних діячів, якими виповнилися каземати цієї польської катівні.

Як адвокат визначався д-р Горбовий красномовністю і бистрим та глибоко аналітичним розумом, завдяки чому він в дуже скорому часі висунувся на одне з чолових місць в рядах визначних оборонців у карних справах; у відомих процесах зв'язаних з вбивством Пєрацького (варшавському і львівському), що відбувалися в роках 1935-36, д-р Горбовий був оборонцем сл. п. Степана Бандери.

По упадку Польщі д-р Горбовий поселився в Кракові, де працював суддею Апеляційного Суду, а одночасно розвинув всесторонню суспільно-політичну діяльність очоливши український комітет допомоги полоненим і біженцям; згодом він став також головою Українського Національного Комітету, який на своєму конгресі, що відбувся 22-го червня 1941 року ухвалив маніфест, за зміст якого д-ру Горбовому прийшлось каратися спершу в ґештапівській в'язниці, а згодом і в совєтських тюрмах і концтаборах. Про цей маніфест пише сам д-р Горбовий у згадуваному вище листі до Косиґіна, таке:

„Маніфест вірно віддзеркалював становище українського народу під тогочасну історичну хвилю. Отже в тому маніфесті було виразно зазначено, що господарем української землі буде український народ в Самостійній Незалежній Українській Державі.

Відповідну ноту комітету в тім дусі я зараз же підписав і переслав Гітлерові.

Очевидно, ця нота визвала тевтонську лють у німецьких політичних верховодів. Вони відразу мене заарештували і посадили в тюрму „Монте Люпіх" у Кракові. Там панували жахливі умови режиму. В 1942 р. я тяжко в тюрмі захворів..."

З огляду на хворобу (легенів) німецькі нацисти звільнили д-ра Горбового в половині 1942 року, але підписаний ним маніфест УНК, у пофальшованому вигляді, большевицькі режимові борзописці згодом використовували проти д-ра Горбового в таких своїх „творах": Юрій Смолич „З народом чи проти народу", Борис Харчук „Чуєш брате!" і Клим Дмитрук „Безбатченки". Про те як д-р Горбовий реагував на цю ганебну кампанію очорнювання довідуємося з такого уступу „відкритого листа А. Косиґіну:

„Ще в 1960-их роках я двічі письменно звертався в Генеральну Прокуратуру СССР з домаганням притягнення до карної відповідальности Юрія Смолича і Бориса Харчука за нанесену мені друком образу. Однак Прокуратура не зволила зайнятися тією справою, хоч охорону прав і інтересів громадян ґарантує конституція держави".

По скінченні другої світової війни д-р Горбовий проживав в Чехо-Словаччині, де працював юристконсультом в міністерстві земельних справ. Несподівано і без найменших підстав в дні 1-го серпня 1947 року чеські власті його арештували і — після 11-місячних переслухань, без ніяких вияснень, — в дні 9-го липня 1948 передали польському комуністичному урядові. В часі ув'язнення у Варшаві д-р Горбовий, якого немилосердно били, вискочив з кабінету слідчого через вікно з другого поверху і зломив ногу; не отримавши своєчасно належної медичної опіки він став калікою на ціле життя.

Польські урядові чинники також не знайшли ніяких підстав для того, щоби д-ра Горбового поставити під суд, але замість звільнити його з ув'язнення, передали у 1949 році большевикам, не зважаючи на те, що він ніколи не був совєтським громадянином. Очевидно Варшава виконала слухняно наказ Кремля, який в той час полював за кожною видатною українською людиною по цілій Европі.

[Продовження буде]

1) Цей лист був друкований в щоденнику „Свобода" з 15-го вересня 1976, ч. 172.

СОЮЗОВЦІ! РОЗПОЧИНАЄМО ЮВІЛЕЙНУ КАМПАНІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ З НАГОДИ ЙОГО 85-РІЧЧЯ. ЇЇ МЕТОЮ Є ПРИДБАТИ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 5,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЕ ВЕЛИКЕ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

Окружний Комітет Відділів Українського Народного Союзу в Детройті
повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться
у неділю, 11 лютого 1979 р., поч. год. 3 по пол.
у залі Українського Народного Дому
при вул. Мартін, ч. 4655, ДЕТРОЙТ, Міш.
зі слідуючим порядком нарад:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад.
2. Ствердження правосильности Зборів.
3. Вибір Президії.
4. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії.
6. Дискусія над звітами.
7. Абсолюторія уступаючій Управі.
8. Вибір Нової Управи.
9. Внески і запити.
10. Закриття нарад.

У Загальних Зборах зобов'язані взяти участь всі члени Управи Окружного Комітету, голови, секретарі та конвенційні делегати приналежних до Округи відділів, а саме:

20, 75, 82, 94, 110, 146, 165, 167, 174, 175, 183, 235, 292, 302, 303, 309, 341, 463, 504, 506.

У Зборах візьмуть участь:

Євген Репета, Головний Радний УНС
Роман Куропась, Головний Радний УНС
Богдан Дейчаківський, Обл. Організатор УНС

Якщо на означену годину не явиться вимагане правильником число делеґатів Відділів, наради почнуться годину пізніще, без огляду на кількість присутніх.

ЗА УПРАВУ:

Володимир Бориськевич-Бойд голова — **Петро Залуга** секретар
Ярослав Базюк фін. реф. — **Василь Папіж** прес. реф.

ШУКАЮЧИ ЩАСТЯ — II

Поводьтеся, як вільні, а не як ті, що використовують волю на прикриття зла, — поводьтеся, як слуги Божі. *1. Петра 2:16.*

Чи це не противенство? Поводьтеся, як вільні... поводьтеся, як слуги Божі. Саме тому багатьом подобається то слово „вільні", а слово „слуги" їм зовсім не всмак. Уважається, що християнське життя мусить бути дуже скучне, коли хтось хоче жити таким життям на сто процентів. Тому часто знаходимо християн, які є більше „вільні" ніж „слуги". І це є їхнє розуміння щастя на землі.

В одній мусулманській країні християни, які були в меншості виробили собі певну репутацію серед нехристиянських співгромадян. Про них говорили, що вони святкують пам'ять народження основника їхньої християнської віри в той спосіб, що більшість з них мусять напитися до безтями. Ті магометани міркували між собою, що християнська філософія життя позволяє їм робити все, що їм захочеться і їхній християнський Бог так їх любить, що він прощає їм все зло, ще заки вони його зроблять. Чи так треба розуміти щастя?

Ні, щастя дістається нам тільки тоді, коли ми даємо його другим.

Перед останньою війною працював в Галичині на залізниці один незвичайно ввічливий кондуктор. Раз запитали його про причину його поведінки, і він сказав: „У мене був друг, якого любили всі пасажири власне за такий характер і один з них записав йому частину свого майна. Тоді я постановив також так поводитися в надії, що й мені також дістанеться така нагорода. Таке життя давало мені стільки радости, що сьогодні я його продовжую і не дбаю, чи хтось мені щось запише, чи ні. Бачите, в чому міститься дійсне щастя?

Давання щастя другим ущасливлює нас. Відмова від того часто применшує перед людьми і Богом деякі добрі прикмети нашого характеру. Франко так писав про піст і молитву:

„І яка заслуга, що в нас тіло сохне,
А в нас голодний під порогом дохне?
Чи то дуже чесно всю ніч в темній хаті
Гаряче молиться, к Богу припадати,
Поки там під тином з голоду та стужі
Умирають бідні, зойкають недужі"?

Чи Ви пережили таке правдиве щастя? Відгукніться!

Information Service of Ukrainian Adventists
227 West 46th Street, New York, N.Y. 10036

Джордж Канук кандидує на асамблімена Пеннсильвенії

Джордж Й. Канук

Адвокат Джордж Канук, словак, народжений в Бетлегемі, Пеннсильвенія, постійний член Асамблеї ч. 78, кандидує на місце, нагло померлого асамблімена Френка Мелюскі у 133-му Леґіслятивному дистрикті.

35-річний Д. Канук, ветеран морської фльоти, від 1976 року співпрацює з адвокатськими бюрами Ворт в Аллентавні, Пенн. Заки розпочав правничі студії мав своє власне транспортове підприємство. У нього є досвід в галузі приватної індустрії, тому, що був адміністратором, а пізніше забезпеченевим директором фірми Оскар Маєр у Філядельфії, Пенн.

В плянах Д. Канука є в дальшому йти слідами ідеалів його попередників, зокрема Ф. Мелюскіса, в якого були намагання бути в постійному зв'язку з виборцями.

Джордж Канук є активний в різних етнічних групах і не тільки в словацькій, але й в українській; він є членом Українсько-американського Клюбу в Бетлегемі Пенн., і грає в українській оркестрі „Золота Україна", Будучи великим приятелем українців, він записав свого сина 10-річного Джорджа III до української молодечої групи.

Вибори на асамблімена відбудуться у вівторок, 30-го січня ц. р.; 133 дистрикті, який включає: Західній Бетлегем, Вайтголл, Ганове Тавншіп (Лігай кавнті) Катасаква, Фонтейн Гілл і адміністративний відділ ч.1 та 2 Салісбурі.

ЧІКАҐО НА АНГЛОМОВНЕ ВИДАННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ-РУСІ МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО

Українська Громада в Чікаґо вшанувала Ювілей 30-річчя Американського Наукового Товариства ім. Шевченка пожертвами на англомовне видання 10-томової Історії України-Русі академіка Михайла Грушевського пожертвами в сумі долярів 3910.00. До 10 грудня 1978 року пожертви зложили:

Дол **250.00** зложила Щадниця „Певність" (перше пожертвувала 1000.00 дол.).

По 100.00 дол.: Українська Кредитова Кооператива „Самопоміч", д-р Стефан Войтович, д-р Тома і Софія Воробець в пам'ять бл. п. д-ра Осипа Любчака, д-р Юрій Ґородиловський, д-р Ігор Ґалярний, д-р Теофіль Демус, д-р Ярослав Іванець, д-р Мирон Іваницький, д-р Ілля Мула, д-р Петро Моцюк, д-р Стефан Павлинський, д-р Павло Пундій, Сестрицтво „Покрова" при парафії свв. Володимира і Ольги, д-р Марія Фішер-Слиш, д-р Роман Смик, д-р Олександер Фаріон, мґр Зірка Цимбаліста із синами.

По 50.00 дол.: д-р Петро і Орися Гладкий, проф. Франка Данківська, д-р Володимир Кучерепа, д-р Василь і Оксана Марчук, д-р Володимир Олексюк, Варвара Петрусь, д-р Олег Снилик, д-р Роман Сосенко, Відділ 29-ий СУА, д-р Теодор Ткачук, д-р Іван і Надія Хойнацький, д-р Григорій Щербанюк.

По 30.00 дол.: д-р Оксана Фільварків.

По 25.00 дол.: проф. Адам Антонович, Братство 1-ої Української Дивізії УНА, інж. Василь Гавдьо, інж. Степан Ґоляш, д-р Анастазій Ґорчинський, д-р Іван Дачишин, Володимир Засадний, д-р Іван Іванців, д-р Володимир Касараба, дир. Константин і Марія Клепачівський, д-р Роман Кобилецький, ген. Константин Мандзенко, проф. Михайло Марунчак (Канада), Сильвестер і Катерина Мацькевич, д-р Юрій і Ґлікерія Марчук, Микола Нікольс-Ткачук, Об'єднання б. Вояків Українських Армій — ОбВУА, Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів, Об'єднання Жінок ОЧСУ, д-р Роман і Оксана Оришкевич, д-р Ярослав Панчук, Степан і Галина Паньків, Відділ 55-ий „Провидіння", д-р Павло і д-р Юлія Сидор, Анна Стародуб, СУА — Округа Чікаґо, інж. Богдан і д-р Тамара Тимцюрак, Т-во кол. Вояків УПА, Т-во Сеньйорів при українській кат. катедрі св. Миколая, Український Золотий Хрест 12-ий Відділ, Українське Козацтво, Наталія Харів, д-р Мирослав Харкевич, Ярослав Чернявський, д-р Юрій і мґр Софія Фещенко-Чопівський, д-р Орест Шеремета, д-р Орест Яхторович.

По 20.00 дол.: д-р Ераст Бурачинський, сот. Онисим Врублівський, Іван Деркач, д-р Мирослав і Галя Коленський, д-р Григорій Лозинський, д-р Ігор Мельник, мґр Володимир Ничай, ООЧСУ — 31-ий Відділ, інж. Мирон і Дарія Яросевич.

По 10.00 дол.: інж. Юрій і Олена Артюшенко, проф. д-р Михайло Біда, проф. Павло Бабяк, мґр. Еміліян і Михаїла Басюк, інж. Богдан і Анна Білинський, Ґеральд Василів, пастор Олекса Гарбузяк, мґр Роман Голод, Гурток Емеритів при парафії свв. Володимира і Ольги, Петро Ґула, Андрій і Наталія Іванів, проф. д-р Тома і проф. Олександра Кочман, д-р Клеменс Мельник, д-р Маріян Панчишин, д-р Володимир Процик, Роман і Ярослава Проців, проф. Мирослав Семчишин, д-р Павло Сениця, Іван Стадник, Мирослав і Рома Турянський, Українська Народна Поміч Округа Чікаґо.

По 5.00 дол.: Іван Бабій, Василь Дзуль, Група Образотворчих Мистців.

Управа Осередку Праці НТШ в Чікаґо і Ювілейний Громадський Комітет для відзначення в Чікаґо 30-річчя НТША щиро дякують всім Жертводавцям за підтримку задуму НТША видати англійською мовою 10-томову Історію України-Русі академіка Михайла Грушевського.

ЛЮДСЬКІ Й НАЦІОНАЛЬНІ...

(Закінчення зі стор. 1)

Джерзі, Джейкоб Джевітс з Ню Йорку, конґресмени Джон Ашбрук з Огайо, Лестер Волфф з Ню Йорку, Леррі Вінн з Кензасу, Барбара Мікульскі з Меріленду, Юджін Аткінсон з Пеннсильвенії, Воррен Абернаті з Південної Каролайни, Френк Гуаріні з Ню Джерзі, Пітер Пайзер і Бен Ґілман з Ню Йорку та інші, деякі зі своїми асистентами. Державний Департамент репрезентував Шон Бирнс, а Комісію Безпеки і Співробітництва в Европі — Мег Донован.

Централю УККА в Ню Йорку репрезентували адміністративний директор мґр Іван Базарко, редактор „Українського Квартальника" д-р Володимир Душник і п-і Галя Гірняк. Організацією вміло зайнявся Відділ УККА, що його очолює інж. Теодор Царик, а зокрема діючий голова Інформаційного Бюра УККА, інж. Юрій Нестерчук, і його співпрацівники: адв. Юрій Волошин, Андрій Білик, Таня Нестерчук, Христя Оришкевич і Богдан Денисик.

Про відмічення роковин Української Державности інформували всі відділи „Голосу Америки".

Використовуючи свій побут у Вашінґтоні, поодинокі українські представники відвідали раніше того дня своїх конґресменів та поінформували їх про деякі справи, які відносяться до української громади в ЗСА та до сучасної ситуації в Україні.

У цю суботу відбудуться вечерниці „Червоної Калини"

Ню Йорк, Н. Й. — У суботу, 27-го січня ц. р., тут у великій балевій залі престижевого Рузвелт готелю, при Медісон евеню і 45-ій вулиці, відбуватимуться 18-ті з черги вечерниці „Червоної Калини". Вечерниці під тією назвою влаштовувано рік-в-рік у Львові, а відтак, коли відновлено в Ню Йорку В-во „Червона Калина", з тим і відновлено, перенесені на американський ґрунт, Вечерниці „Червоної Калини". До участи у вечерницях вже віддавна включилися українські вояки різних формацій та пластовий курінь „Червона Калина".

Під час забави безперервно гратимуть дві оркестри — Няка Гірняка та „Ізмаргд". Як і завжди прибуток з вечерниць призначений на видання книжок.

Ще можна набути квитки в крамницях „Арка" та „Еко".

Канада вимагає заплати за прочищення залишків совєтського сателіта

Оттава, Онт. — У вівторок, 23-го січня ц. р., міністер закордонних справ Канади Дон Джеймієсон передав рахунок амбасадорові СССР Александрові Яковлеву за прочищення залишків совєтського сателіта, які минулого року розсипались над північною частиною Канади.

Рахунок на понад 6 мільйонів долярів становить тільки половину фактичних коштів за прочищення радіоактивних залишків совєтського нуклеарного сателіта Космос 954, недопалені частини якого впали на засніжену й рідкозаселену частину північної Канади. Прочищенням небезпечних радіоактивністю залишків займалась спеціяльна експедиція американських і канадських науковців.

Совєтські власті відмовляються покрити навіть частину коштів, уважаючи, що залишки сателіта не вчинили жадної шкоди.

Не забуваймо про українських дітей

Організація, яка переводить вже 25 років збірки під гаслом Діти - Дітям на допомогу потребуючим, звертається з гарячим проханням до всіх українських людей дати свою пожертву на влаштування різних свят: св. Миколая, Ялинки, закінчення шкільного року і т. д. в Европі (Бельгія, Німеччина, Австрія, Франція, Еспанія, Італія) в рамках проголошеного Організацією Об'єднаних націй ЮНЕСКО Міжнародного Року Дитини.

Свята влаштовуватимуть Комітети для дітей Рідних Шкіл і дітей дошкільного віку, без різниці віровизнання.

Ми віримо, що з вашою допомогою ми зможемо влаштувати ці свята для української дитини, щоб вона не почувала себе покривдженою і меншевартісною серед дітей інших національностей.

Кожне таке свято може мати великий вплив на дітей мішаних подруж. Вони побачать українські звичаї, почують українські пісні, а в майбутньому пригадають хто вони і „чиї вони діти".

Пожертви просимо слати на банкове конто ч. 8684. Self Reliance „Dity Ditiam" 108 Second Ave. New York, N. Y, 10003.

За Управу УАЖДО
О. Томашівська (голова)
А. Давиденко (секретар)

НТШ і ТУП започаткували...

(Закінчення зі стор. 1)

шив свої студії на університетах у Відні й Інсбруці, здобувши на цьому останньому докторат з права у 1943 році. В Америці, де він здобув ще один диплом з ділянки юриспруденції, він працював від довшого часу професором права університету Індіяни. Він є автором численних праць та статтей, в тому теж в Енциклопедії Українознавства. Проф. Ю. Фединському сповнилось тепер 66 років життя.

У своїй доповіді проф. Ю. Фединський порушив питання, яке виглядає банальним лише в заголовку, бо на ділі — це суттєве питання. У ЗСА земля комусь належить: приватним особам, підприємцям, кооперативам, чи стейтові, або є федеральною власністю і кожний відповідно до того може діяти, обороняти чи домагатися своїх прав. В СССР говориться, що земля є „всенародним добром", власністю народа. Але точного правового визначення, хто є власником землі немає. Звичайно прийнято, що її власником є держава. Якщо так, то яка: союзна чи республіканська? А коли мова про українські землі — то є вона власністю СССР чи УССР? Тому появилися різні інтерпретації: для одних — земля є власністю держави в абстрактному розумінні (отже нічия, ні союзна, ні республіканська), для других вона є власністю і союзної і республіканської держави. Дехто думає, що вона є власністю союзної республіки.

Це питання менше теоретичне, як виглядає, бо якщо власником землі (отже території) є СССР, то тоді як справа з точкою конституції, яка говорить про право виходу республіки з СССР? Бо якщо республіка має право вийти, але не має права на землю, яка, згідно з думкою більшости інтерпретаторів, є власністю усіх республік СССР, то з чим вона має вийти зі складу СССР? Усі ці юридичні дивовижі в практиці зводяться до того, що власником землі є по суті Російська Федерація, яка себе ідентифікує з СССР.

Доповідь викликала жваву дискусію. Д-р І. Новосівський звернув увагу на те, що що доповідь основана на старій конституції СССР і коментарях до неї, бо в новій уже ясно сказано, що власником землі є союзна держава. На думку д-ра Б. Дзеровича, власником землі є той, хто диспонує приходами з неї, а в СССР тими приходами диспонує лише центральний уряд у Москві, який розподілює їх по своїй волі. В дискусії взяли участь також: д-р О. Соколишин, д-р В. Савчак, д-р Р. Осінчук, п. Кефор та інші.

Наступна доповідь д-ра З. Нижанківського п. з. „Із споминів оборонця перед американськими судами в Німеччині" (в час таборів Ді-Пі) відбудеться в середу 21-го лютого ц. р.

Замість квітів на свіжу могилу нашого Дорогого Приятеля
бл. п. Теодора Хая
зложили на Патріярший Фонд
по 25.00 долярів:
Роман і Галина ПОРИТКИ
Зенон й Ольга МАШТАЛЕРІ

Повідомляємо Рідних, Друзів і Знайомих, що наша МАМА
бл. п.
ОЛЕНА з ЧАЙКОВСЬКИХ БЕМКО
уроджена 16-го вересня 1891 р. в Бережанах, Україна, відійшла від нас у Вічність, дня 6 січня 1979 року.
ПОХОРОН відбувся у Ст. Петербурзі, Фльорида.
ЛЕВ І БОГДАН БЕМКИ

Інж. ДМИТРО БАКЕВИЧ-ЩУКОВСЬКИЙ

СОТНИК УКРАЇНСЬКОЇ АРМІЇ

помер ненадійно, 25-го січня 1979 р. у шпиталі в Асторії, Н. Й.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 26-го січня 1979 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Quinn, 35-20 Broadway, Astoria, N.Y.

ПОХОРОН в суботу, 27-го січня 1979 р., о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до Церкви-Пам'ятника в С. Бавнд Бруку, де о 11-ій год. буде відправлене БОГОСЛУЖЕННЯ, а опісля Тлінні Останки спочинуть на місцевому українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:
д-р БОРИС КРИНИЦЬКИЙ з дружиною ЛІДОЮ і дітьми — сестрінок
та ПРИЯТЕЛІ

Йордан у Мейпелвуді

Нюйоркська газета „Дейлі Нюз" з 20-го січня 1979 року помістила цю знімку на передній сторінці з написом, що о. Іван Наконечний посвячує хрест з льоду перед входом до української православної церкви св. Вознесення в Мейпелвуді, Н. Дж. Хрест був зроблений, як додає газета, для звеличення свята Йордану, який згідно з українським церковним календарем припадає на 19-го січня 1979 року.

Ювілейний концерт УЗО у Клівленді

Ювілейний, 1978-ий рік українського Клівленду добіг кінця. Останньою із запляноваиих Громадським Комітетом імпрез з нагоди 50-річчя Українських Злучених Організацій у Клівленді був ювілейний концерт у неділю, 3-го грудня у залі Середньої школи в Пармі, виконаний виключно місцевими особами, різних поколінь і з усіх парафій! Призначений він був на пошанування імігрантів-піонерів, які прибули до Клівленду між 1880 а 1914 роками, і які започаткували тут релігійне і народне життя українських поселенців. Ми віднайшли живучих ще між нами 21 піонерів і їх під час цього концерту вшанували грамотами подяки.

Концерт став показом сучасного стану і рівня українського Клівленду, його бо виконавцями були самі Клівлендці і то в імпозантному числі 185 осіб, так, що творили третину присутніх. Уважаємо, що організатори і виконавці і громадянство склали „ювілейний" іспит добре, а таке добре свідоцтво додає завзяття до дальшої національної праці у товариствах і при парафіях — та вдумливим вказує правильний напрям діяльности. Належало б применшити бенкетування з забавами, а всім присвятити більше праці — як це було давніше над самодіяльними гуртками, які тепер доривочно з'являются завдяки ініцятиві окремих ентузіястів. Нововведення святкувати національні річниці бенкетами і забавами спричинило занепад існуючих мистецьких одиниць та не виправдовує себе через зменшену фреквенцію і вищі кошти для учасників.

Ювілей півстолітньої діяльности громадської централі у Клівленді заставив диригентів і керівників танцювальних гуртків до оживленої праці і у висліді доброї спонуки і доброї підготови на сцені явилося 176 виконавців, а поза сценою діяло ще для переведення концерту 9 осіб. Збірний мішаний хор, у першій частині під диригентурою Є. Садовського і при акомпаньяменті І. Кулик, Г. Китастого і в супроводі 15 бандуристів у другій частині концерту, відспівали 11 пісень (з виступами у них трьох солісток і трьох солістів). Чотири танцювальні гуртки — 86 дівчат і хлопців, інструкторів В. Богуславського і А. Череня, які ведуть свої гуртки при Оседку СУМА і при парафії св. Володимира в Пармі, показали 5 народних танків при грі оркестри Є. Кілярського, а інструментальні солісти А. Боброва грала на фортепіяні і Г. Волдрич на скрипці.

Із-за браку вступної доповіді, ювілейного характеру концертові надало щойно врочисте вручення грамот двадцять одному піонерові і п'ятьом американцям та нагородження п. Івана Поповича почестю „Людини УЗО" за його співоснування УЗО в 1928-ім році і півстолітню працю у них та в інших товариствах. Відзначення від української громади признано випробуваним приятелем із американського політичного світу кол. губернаторові і сенаторові Ф. Лавшові, кол. послові М. Фіґенові і кол. посадникові Р. Перкові, та журналістам щоденника Клівленд пресс — кол. ред. Т. Андрікові і сучасній ред. Е. Прек. Церемонію вручення грамот перевела семичленна комісія під проводом її голови інж. І. Фура і голови Гром. Комітету д-ра Б. Футея, який крім цього проводив програмою цілого тригодинного концерту. На його пам'ятку випущено спеціяльне число Вістей УЗО (ч.4), в якім на 12 сторонах подано відомості про іміґрантів, про ювілята і Гром. Комітет, оголошено привіти найвищих чинників, подано програму і список усіх виконавців, а все те зілюстровано десяткою форографій.

Цей ювілейний концерт УЗО був показом єдности і сили українців у Клівленді. І тому вшанував їх своєю присутністю сьогодні покійний митрополит Йосиф з Філядельфії, який тієї неділі відбув канонічну візитацію у матірній парафії св. ап. Петра і Павла у Клівленді і прийняв запрошення від УЗО.

Відзначування ювілею УЗО імпрезами закінчене. Але залишилось ще до виконання найважливіше завдання Громадського комітету, а це видання книги про українське поселення у Клівленді. В його реалізації протягом найближчих місяців повинні допомогти всі відповідальні у громаді одиниці і проводи організацій так авторською співпрацею, як і фінансовою допомогою.

Степан Кікта

ЧИ В'ЄТНАМ ПІДЕ...

(Закінчення зі стор. 2)

найкращу армію у світі, вже майже вповні окупували Камбоджу, але можна сподіватися, що камбоджці ще будуть продовжувати спротив. Це залежне від того, чи Китай рішиться допомоги повстанцям проти в'єтнамських окупантів. Багато теж залежатиме від постави сусіднього Тайланду (Сіяму), чи він дозволить, щоб китайська допомога для камбоджських повстанців проходила через його територію. Є відомості, що тайландські власті перепускають покрадьки лаоських повстанців, що поборюють лаоських комуністів, а тому є можливість, що вони перепускають теж камбоджських повстанців.

Політичні коментатори також застановляються над тим, чи в'єтнамці, запаморочені успіхами в Камбоджі, та підбехтані Москвою, не захотять усадовити комуністичний уряд, послушний їм, і розуміється Москві, рівнож у Тайланді-Сіямі? Тайландські військовики побоювалися вже здавна, що в'єтнамці скріплять допомогу сіямським комуністичним партизанам. Та видко, що в'єтнамські ватажки вирішили, що сіямська комуністична партія є слаба й мало зорганізована, та що вона неспосібна повести успішну боротьбу за повалення теперішнього сіямського уряду і встановити комуністичний лад. А свого власного війська В'єтнам, чи властиво Москва, не наважаються туди післати, щоб „визволити" Тайланд, бо такої великої агресії Китай напевно не стерпів би і з тієї „прокси" війни могла б початися відкрита війна між Китаєм і Москвою. А видко, що такої війни покищо Москва не хоче, чи боїться, а Китай ще до неї не готовий.

Світ приглядається до великої гри двох комуністичних великанів, Москви і Китаю, яку вони ведуть при допомозі своїх підопічних, В'єтнаму та Камбоджі.

Свято св. Михаїла в Йонкерсі

У неділю, 3-го грудня ц. р. українська католицька парафія у Йонкерсі святкувала день свого патрона св. Архистратига Михаїла.

В год. 10-ій ранку о. Іван Терлецький, уродженець парафії відслужив співану Святу Літургію в намірені всіх парафіян, а після Літургії разом з парохом о. монс. П. Федорчуком відправили панахиду за всіх померлих членів громади. По полудні завітав до парафії Стемфордський Єпископ Преосвященний Василь Лостен. В год. 2:30 Владика в супроводі отців, питомців семінарії, вівтарних хлопців та почесної ескорти Братства св. Михаїла, перейшов з парафіяльного дому до церкви. При вході привітали гостя хлібом і сіллю тростисти парафії — д-р В. Кіналь та В. Чолій. В асисті о. мон. Е.Монастирського, генерального вікарія та о. мон. П. Скрінковського, дієцезіяльного секретаря Преосвященний відслужив молебень до Пресвятого Серця Христового при вщерть заповненій вірними церкві.

Після церковних відправ всі перейшли до просторої залі „Дому СУМА", де в год. 4:30 почався традиційний Святомихайлівський бенкет. Д-р Е. Моцюк, голова Будівельного комітету нової церкви започаткував програму вечора, вітаючи всіх гостей, а зокрема Владику Василя, який вперше відвідав парафію у Йонкерсі. Дальше ведення бенкету він передав д-рові В. Кіналеві, який справно та з дотепом перевів його до кінця.

Кир Василь провів молитву та поблагословив бенкетні „сніди", а Церковний хор під орудою д-ра О. Сохана відспівав „Отче наш". Троє учнів парафіяльної цілоденної школи: Тарас Ганкевич, Марта Кіцюк і Леся Кащак піднесли Владиці китицю квітів при чому виголосили привітальний вірш. З черги танцювальний гурток при місцевому Осередку СУМА під керівництвом В. Уздейчука виконав привітальний танець власного укладу, який закінчився презентацією Владиці церемоніяльного хліба, який піднесли йому члени Юного СУМА: Христина Іванів, Володимир Фриз, Христина Терлецька та Марко Мельничук.

До спільної трапези засіло понад 400 парафіян та позамісцевих гостей. Після обіду Церковний хор і танцювальний гурток СУМА розважали гостей своїми виступами. Хор відспівав декілька релігійних композицій, а танцюристи збирали рясні оплески за серію гарно виконаних народних танців.

Роман Федірка (емеритований капітан місцевої поліції), як речник церковних організацій представив гостям активних членів Братств і Сестрицтв та відмітив потребу зміцнення єдности та жертвенности серед парафіян, зокрема в часі, коли парафія стоїть перед великим завданням будови нової церкви коштом 1.5 мільйона долярів.

Від організацій, об'єднаних в місцевому Відділі УККА промовляв його містоголова Б. Вітюк, обіцяючи повну допомогу репрезентованих ним організацій Будівельному Комітетові. В. Козіцький вітав зібраних від господарів „Дому СУМА" та передав парохові о. П. Федорчукові чек на 3,500 долярів, як пожертву на будову нової церкви від товариств та організацій, які мають свої приміщення в цім будинку.

Владика Василь, як головний промовець бенкету висловив вдоволення з досягнень і успіхів парафії. Він звернув особливу увагу на потребу більшого числа молодих людей, готових працювати в „Христовому винограднику". Підкресливши, що „якщо ми хочемо задержати традиції нашої Церкви та її помісність — то нам потрібно більше покликань до священства. Дайте мені ваших синів для служби Богові і нашому народові". Владика зокрема згадав о. Терлецького, уродженця парафії та закликав молодих людей брати з нього приклад.

У кінцевому слові парох о. монс. П. Федорчук подякував тим всім, що причинилися до його влаштування. Він також просив всіх допомогти йому в його праці для блага Церкви і громади.

Традиційним розграшем закінчилася ця вдала імпреза.

В. Ч.

ДЕСЯТИЛІТТЯ КАТАСТРОФИ

(Закінчення зі стор. 2)

виправданими. Відомо, що соціялізм був нав'язаний Чехо-Словаччині Москвою, відомо, що він приніс країні небачені за часів Першої республіки репресії, зовнішню ізоляцію і загальну культурно-економічну відсталість. Після цього всього доводити неможливість для чехів і словаків навіть подумати про відмову від цієї системи — це значить не просто викривляти реальність. Це значить загалом приєднуватись до московсько-гусаковської демагогії про „досягнення" соціялізму в Чехо-Словаччині. Це значить твердити про мітичні „переваги" соціялізму і залишаючись в мундурі соціялістичної мови і демагогічної традиції малювати західнє життя чорними фарбами, в той час як чехи і словаки потребують повної і точної інформації про нього. Нарешті це значить, вже говорячи про імперіялізм СССР, водночас твердити і про „західній імперіялізм", приєднуючись до совєтської демагогії. Все це робить соціялістична опозиція, дезорієнтуючи населення і позбавляючи його реальної альтернативи.

Становище цієї опозиції нагадує мені драматичне і слабке становище тих комуністів, яких масово репресував Сталін. Хоч Москва і Гусак всіляко відмежовуються від цієї опозиції, звинувачуючи в зраді і репресуючи її, вона все ж таки запевняє їх у своїй відданости мітичним загальним цілям, лає демократичний капіталізм, за якого вона не зазнала б жадних репресій, і все намагається зображати московську агресію якимось „непорозумінням між своїми".

Аналізуючи нинішній стан в Чехо-Словаччині, коментатори відмічають поширення серед населення апатії і відсторонення від політики. Виглядає, що це сталося в наслідок масового розчарування в соціялістичних формах боротьби і лицемірній соціялістичній політиці. Такі періоди в житті історичних народів стають періодами напружених і болісних шукань, періодами переоцінки цінностей та цього стану, в якому зараз перебуває Чехо-Словаччина, і це приведе до створення нової опозиції з новою політикою відкритого розвіювання всіляких мітів, політикою, яка послідовно звернеться до демократичного принципу, до національної демократичної традиції Чехо-Словаччини. Ця опозиція проголосить безперечну і безумовну перевагу демократії — системи, в якій відображається вираження народної волі шляхом вільного голосування — над соціялізмом з його численними внутрішніми і зовнішніми нав'язуваними „священими обов'язками". На цій основі, вона поведе боротьбу за визволення і відродження національного буття своєї країни.